הוֹצֵאתִי עַל דָּבָר פְּלוֹנִי, (כה) וְדַוְקָא שֶׁעֲדַיִן שְׁכַר הַפּוֹעֲלִים (מ) (כו) אֲצָלוֹ, אֲבָל אִם פָּרַע כְּבָר (כז) מֻתָּר: ז סמ"ג מֻתָּר לוֹמַר (ט) (כח) לַחֲבֵרוֹ הֲנָרְאָה בְּעֵינֶיךָ שָׁתּוּכַל לַעֲמֹד עִמִּי לָעֶרֶב, (כט) אַף עַל פִּי שֶׁמִּתּוֹךְ כָּךְ מֵבִין שֶׁצָּרִיךְ לוֹ לָעֶרֶב לְשָׂכְרוֹ, ע אֲבָל לֹא יֹאמַר לוֹ הֱיֵה נָכוֹן עִמִּי לָעֶרֶב: ח (ל) פ"כלל-לוֹמַר * לַחֲבֵרוֹ לְכָרְךְ פְּלוֹנִי (י) אֲנִי הוֹלֵךְ לְמָחָר, צ וְכֵן מֻתָּר לוֹמַר לוֹ לֵךְ עִמִּי לְכָרְךְ פְּלוֹנִי לְמָחָר, כֵּיוָן שֶׁהַיּוֹם יָכוֹל לֵילֵךְ עַל יְדֵי (יא) (לא) בֶּרְגָנִין. (לב) ק וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צַד הֶתֵּר לַעֲשׂוֹתוֹ הַיּוֹם, יָכוֹל לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ (לג) שֶׁיַּעֲשֶׂנּוּ לְמָחָר, ר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַזְכִּיר לוֹ שְׂכִירוּת. אֲבָל בְּדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ צַד הֶתֵּר לַעֲשׂוֹתוֹ הַיּוֹם, אֲפִלּוּ אִם אֵין בּוֹ אֶלָּא אִסּוּר דִּרַבָּנָן, כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ לוֹ (יב) (לד) חוּץ לְתַחוּם פָּרוֹת מֻקְצִים, כֵּיוָן שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ לַהֲבִיאָם הַיּוֹם, * אָסוּר לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ שֶׁיְּבִיאֵם לוֹ לְמָחָר, ש וְכֵן אָסוּר לוֹ לְהַחְשִׁיךְ בְּסוֹף הַתְּחוּם, כְּדֵי שֶׁיְּמַהֵר הַלַּיְלָה (לה) לֵילֵךְ שָׁם לַהֲבִיאָם. הַגָּהּ: (לו) *וְכֵן לֹא יֹאמַר אֶעֱשֶׂה דָּבָר פְּלוֹנִי לְמָחָר

ס שם (ע"א) רַב אַשִׁי בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה.
ע רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק כ"ד (ה"ד). פ שַׁבָּת שָׁם (ע"ב). צ שָׁם בְּתוֹסְפוֹת (ד"ה לכרך) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.
ק טור וְרַשׁ"י שָׁם (ד"ה שאם). ר שָׁם וְהָרא"ש שָׁם (פכ"ג סי' ו). ש שָׁם בַּמִּשְׁנָה (ע"א).

בֵּאוּר הַיטב

שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז): **ו (מ) אֲצָלוֹ.** פֵּרוּשׁ אֲפִלּוּ אִם מְסַפֵּק אִם יֵשׁ עֲדַיִן אֲצָלוֹ, ט"ז (סק"ה): **ז (ט) לַחֲבֵרוֹ.** הוּא הַדִּין לְאֵינוֹ יְהוּדִי, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): **ח (י) אֲנִי הוֹלֵךְ.** וְדַוְקָא בִּלְשׁוֹן זֶה מֻתָּר, אֲבָל אָסוּר לוֹמַר שֶׁיֵּלֵךְ בְּקֹרוֹן שֶׁקּוֹרִין בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז פָּאהרי"ן אוֹ ריי"טי"ן, דְּהָא אֵינוֹ מוֹעִיל בְּרַגְנִין לָזֶה, וְהָעוֹלָם אֵינָם מְרַגָּשִׁים בָּזֶה הַחִלּוּק, וְהוּא פָּשׁוּט, ט"ז (סק"ז) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא): (יא) בְּרַגְנִין. אִפִּלּוּ אֵין שָׁם בְּרַגְנִין, אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁנּוֹכַל לִמְצֹא הֶתֵּר: (יב) חוּץ לְתַחוּם. הוּא הַדִּין בְּתוֹךְ הַתְּחוּם בְּמֻקְצִים. וְנָקֵט חוּץ לְתַחוּם, מִשּׁוּם דְּקַבָּעֵי לְמִיתְנֵי נָכְן אָסוּר לְהַחְשִׁיךְ וְכוּ', דְּשָׁם דַּוְקָא חוּץ לְתַחוּם אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְעוֹד כַּמָּה גְּדוֹלֵי רִאשׁוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו, וְאַךְ לְעִנְיַן מִילָה מְצַדֵּד הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְקַמֵּץ בְּסִימָן של"א (סק"ה) לִסְמֹךְ עַל דֵּעָה זוֹ, וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ו) שָׁם. וְדַע דְּמַה דְּקִימָא לָן אֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי שְׁבוּת, (כו) הוּא אֲפִלּוּ אִם אוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיֹּאמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר לַעֲשׂוֹת לוֹ מְלָאכָה בְּשַׁבָּת [הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב גֵּרְשׁוֹן בַּעַל עֲבוֹדַת הַגֵּרְשֻׁנִי (בשו"ת חוות יאיר סי' מט)], וְהַחוֹת יָאִיר בְּסִימָן נ"ג מְצַדֵּד (כז) לְהָקֵל בָּזֶה, וְכָל שֶׁכֵּן בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁבוּת, וְעַיֵּן בְּסֵפֶר הַחַיִּים שֶׁכָּתַב דִּבְמָקוֹם הֶפְסֵד גָּדוֹל יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל הַמַּקִּלִּין, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּמַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּסָעִיף קָטָן י"א דְּשָׁם הָכָא: **ו (כה) וְדַוְקָא שֶׁעֲדַיִן וְכוּ'.** דְּהָא בָּעֵי לְמֵידַע כַּמָּה צָרִיךְ לִתֵּן לָהֶם, וְהָוֵי לְהוּ חֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁצְּרִיכִין, (כח) וְאָסוּר מִטַּעַם 'וְדִבֶּר דָּבָר' וְכַנַּ"ל בְּרֵישׁ הַסִּימָן: **(כו) אֲצָלוֹ.** וַאֲפִלּוּ (כט) אִם אַחַר כָּךְ נִתְבָּרֵר לוֹ עַל פִּי חֶשְׁבּוֹנוֹ שֶׁאֵין מַגִּיעַ לָהֶם מִמֶּנּוּ כְּלוּם, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּמִתְּחִלָּה לֹא נוֹדַע לוֹ דָּבָר זֶה וְהָיָה נִצְרָךְ לְחֶשְׁבּוֹן, לְכָךְ יֵשׁ בּוֹ אִסּוּרָא. אֲבָל אִם גַּם מִתְּחִלָּה הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁאֵין מַגִּיעַ לָהֶם מִמֶּנּוּ כְּלוּם, הָוֵי חֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁל מַה בְּכָךְ, וְשָׁרֵי. (ל) וְאִם הַחֶשְׁבּוֹנוֹת הָאֵלּוּ יֵשׁ בָּהֶן צָרְכֵי לַחֲבֵרוֹ, וְחוֹשֵׁב הַחֶשְׁבּוֹנוֹת הָאֵלּוּ לְצָרְכּוֹ, אָסוּר: **(כז) מֻתָּר.** כָּתַב הָרַמְבַּ"ם (פכ"ג הי"ח), חֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁאֵין בָּהֶם צָרְכֵי מֻתָּר לְחַשְּׁבָן, כֵּיצַד, כַּמָּה סְאִין תְּבוּאָה הָיָה לָנוּ בְּשָׁנָה פְּלוֹנִית, כַּמָּה דִּינָרִין הוֹצֵאנוּ בַּחֲתֻנַּת בָּנֵנוּ, כָּךְ וְכָךְ חַיּוֹתֵינוּ שֶׁל מָלָךְ, וְכֵיוֹצֵא בְּאֵלּוּ שֶׁהֵן שִׂיחָה בְּטֵלָה שֶׁאֵין בָּהֶן צָרְכֵי כְּלָל, עַד כָּאן דִּבְרָיו. וּפֵרֵשׁ הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה, דְּרָמַז לָנוּ שֶׁיֵּשׁ לִמְנֹעַ מִזֶּה מִצַּד שִׂיחָה בְּטֵלָה, שֶׁאֵין שִׂיחָה בְּטֵלָה רָאוּי לִירֵאֵי חֵטְא. וְגַם בְּבֵאוּרֵי רַשַׁ"ל (על הסמ"ג סוף ל"ת סה) כָּתַב שֶׁאֲפִלּוּ בְּחֹל אֵינוֹ רָפֶה כָּל כָּךְ לְתַלְמִיד חָכָם, דְּהָוֵי כְּמוֹשֵׁב לֵצִים וּמְבַטֵּל בֶּהֱן לְמוּדוֹ [אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יח)]: **ז (כח) לַחֲבֵרוֹ.** וְהוּא הַדִּין (לא) לְאֵינוֹ יְהוּדִי: **(כט) אַף עַל פִּי שֶׁמִּתּוֹךְ כָּךְ וְכוּ'.** כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ מְפָרֵשׁ בְּהַדְיָא רַק בְּדַרְכּוֹ רָמַז (לב) לִצְרָכוֹ מוֹצָאֵי שַׁבָּת, הָוֵי לֵהּ רַק בִּכְלַל הַרְהוּר, דִּמְבָאֵר לְעֵיל בְּסִימָן ש"ו סָעִיף ח' דְּשָׁרֵי. וְלֹא יֹאמַר לוֹ הֱיֵה נָכוֹן עִמִּי דְּזֶהוּ (לג) דִּבּוּר מַמָּשׁ: **ח (ל) יָכוֹל לוֹמַר וְכוּ'.** דְּהִנֵּה מְבֹאָר בְּרֵישׁ הַסִּימָן, דְּדָבָר שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת אָסוּר לוֹמַר שֶׁיַּעֲשֶׂה זֹאת לְמָחָר, וְקָאָמַר הָכָא דְּאַף דִּבְשַׁבָּת אָסוּר לֵילֵךְ מֵחוּץ לַתְּחוּם, מִכָּל מָקוֹם מֻתָּר לוֹמַר לִכְרָךְ פְּלוֹנִי אֲנִי הוֹלֵךְ לְמָחָר, כֵּיוָן דְּעַל עֶצֶם הֲלִיכָה אֵין אִסּוּר, אֶלָּא שֶׁמְּחַסֵּר בְּרַגְנִין. (לד) מִיהוּ אָסוּר לוֹמַר אֲנִי רוֹכֵב לְמָחָר, אוֹ שֶׁיֵּלֵךְ בְּקֹרוֹן שֶׁקּוֹרִין בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז פָּאהרי"ן, כֵּיוָן דְּדִבּוּרוֹ הוּא דָּבָר הָאָסוּר בְּעֶצֶם וְאֵין מוֹעִיל עֲצָה לָזֶה, רַק יֹאמַר אֲנִי הוֹלֵךְ לְמָחָר: **(לא) בְּרַגְנִין.** פֵּרוּשׁ סַכּוֹת שֶׁל שׁוּמְרִים, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יוּכַל לֵילֵךְ בְּשַׁבָּת אַף כַּמָּה מִילִין אִם הֵם מֻבְלָעִים זֶה לָזֶה בְּתוֹךְ שִׁבְעִים אַמָּה וְאַרְבָּעָה טְפָחִים, כַּמְבֹאָר בְּסִימָן שצ"ח (ס"ו): **(לב) וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה וְכוּ'.** כְּגוֹן שֶׁיֹּאמַר לַחֲבֵרוֹ שֶׁיָּבִיא לוֹ לְמָחָר מֵחוּץ לַתְּחוּם פָּרוֹת שֶׁנִּתְלַשּׁוּ מִכְּבָר, שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם אִסּוּר מֻקְצֶה, אַף דְּאִי אֶפְשָׁר לַהֲבִיאָם הַיּוֹם מִטַּעַם אִסּוּר תְּחוּמִין וּמִשּׁוּם אִסּוּר רְשׁוּת, אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר לוֹמַר (לה) כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צַד הֶתֵּר, דְּאִלּוּ הָיָה מְחוּצוֹת הָיָה יָכוֹל לַהֲבִיאָם: **(לג) שֶׁיַּעֲשֶׂנּוּ לְמָחָר.** וְלַעֲשׂוֹתוֹ הַיּוֹם (לו) אָסוּר אֲפִלּוּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי לוֹמַר, וַאֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד אִם הֵבִיא מֵחוּץ לַתְּחוּם אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מֵהֶם, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ח': **(לד) חוּץ לַתְּחוּם פָּרוֹת מֻקְצִים.** כְּתִבוּ (לז) הָאַחֲרוֹנִים דְּלָאו דַּוְקָא בְּסוֹף הַתְּחוּם, אֶלָּא הוּא הַדִּין בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, כֵּיוָן דְּאִי אֶפְשָׁר לַהֲבִיאָם מִשּׁוּם אִסּוּר מֻקְצֶה, אֶלָּא דְּמִשּׁוּם סֵיפָא נָקֵט הָכִי, דְּלְהַחְשִׁיךְ אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא בְּסוֹף הַתְּחוּם, וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ט': **(לה) לֵילֵךְ שָׁם לַהֲבִיאָם.** הַיְנוּ אֵלּוּ הַפָּרוֹת שֶׁהֵם מֻקְצִים, אֲבָל פָּרוֹת שֶׁאֵינָם מֻקְצִים, (לח) כֵּיוָן שֶׁמֻּתָּר לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ שֶׁיְּבִיאֵם לוֹ לְאַחַר הַשַּׁבָּת, מֻתָּר נַמִּי לְהַחְשִׁיךְ בִּשְׁבִילָם [גְּמָרָא (קנ:)]: **(לו) וְכֵן לֹא יֹאמַר וְכוּ'.** קַאי (לט) עַל מַה שֶּׁכָּתַב בְּתְחִלָּה דְּאָסוּר לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ שֶׁיְּבִיאֵם לוֹ לְמָחָר, וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא נֵימָא דְּדַוְקָא כְּשֶׁמְּדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ וּמִתְעַצֵּל עִמּוֹ הוּא דְּאָסוּר, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ צָרָךְ בְּדִבּוּרוֹ, אֲבָל לְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ שֶׁאֵין לוֹ צָרָךְ בְּכָךְ שָׁרֵי, קָא מַשְׁמַע לָן כֵּיוָן דְּהוּא דָּבָר הָאָסוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת, אַף כְּשֶׁמְּדַבֵּר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מ) בְּאֵר הַיטב (סק"ג): **(מ) וְאֵין רְאָיָה לָזֶה מִמַּה שֶּׁאָסְרוּ לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לִשְׁכֹּר לוֹ פּוֹעֲלִים,** עַיֵּן שָׁם שֶׁמְּאָרִיךְ בָּזֶה: **ו (מא)** רַשַׁ"י כְּתֻבוֹת ה' (ע"א ד"ה משום): **(מב)** ט"ז (סק"ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נ)** ט"ז (שם), וְכֵן הַסְּכִים הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק טז), דְּלֹא כְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יח): **ז (מג)** אַחֲרוֹנִים: **(נא)** דְּרָמְז לְצָרְכּוֹ שַׁבָּת גּוּפָא שֶׁיַּעֲשֶׂה הָאֵינוֹ יְהוּדִי, מְבֹאָר לְקַמָּן בְּסָעִיף כ"ב בְּהַגַּ"ה דְּאָסוּר: **(נב)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה מותר):

(נג) טַ"ז (סק"ו) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נד)** גְּמָרָא (קנ:): **(נה)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נו)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְטַ"ז (סק"ח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק כב), דְּלֹא כְּבֶ"ח (ס"ג): **(נז)** עַיֵּן בְּרֹאשׁ (פכ"ג סי' ו) שָׁכָתַב טַעַם זֶה: **(נח)** וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי שְׁבִשְׁבִילָה נִרְשַׁם הַהֶגְּהָ"ה הָכָא, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת אַחַר תֵּבַת לְמָחָר, וּכְמוֹ שֶׁבַּאֲרָנוּ:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ת הָרב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק כ"ד (ה"ב) בְּשֵׁם הַתּוֹסְפוֹת (קד: ד"ה ואין). א גְּמָרָא שָׁם קנ"א ע"א). ב שָׁם בְּמִשְׁנָה קמ"ח ע"א). ג הָרַ"ן (סנ. ד"ה אבל) בְּשֵׁם הַתּוֹסְפוֹת (פסחים ע"ג (לאחין סה). *) [דִּין הַלְוָאַת יוֹם טוֹב וְשִׁבַּת אִם נִתְּנָה לִתְבֹּעַ בְּסִימָן תקכ"ה (ס"א)]. ד שָׁם ע"ב) בְּמִשְׁנָה.

(הרא"ש פרק (ה)שואל (פכ"ג סי' ו) וְעַיֵּן לְעֵיל רֵישׁ הַסִּימָן. אֲבָל יָכוֹל לְהַחְשִׁיךְ בְּסוֹף הַתְּחוּם כְּדֵי לְמַהֵר לֵילֵךְ שָׁם לְשָׁמְרָם, (לז) שֶׁאֲפִלּוּ הַיּוֹם הָיָה יָכוֹל לְשָׁמְרָם אִם הֵם הָיוּ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, וְאִם לֹא כְּוָן לְהַחְשִׁיךְ אֶלָּא לְשָׁמְרָם, יָכוֹל (לח) אַף לַהֲבִיאָם: ט מַתָּר לְהַחְשִׁיךְ (לט) לִתְלֹשׁ פֵּרוֹת וַעֲשָׂבִים מִגִּנָּתוֹ וְחַרְבָּתוֹ שֶׁבְּתוֹךְ הַתְּחוּם, וְלֹא אָסְרוּ לְהַחְשִׁיךְ אֶלָּא בְּסוֹף הַתְּחוּם, (מ) מִשּׁוּם (יג) דְּמִנְכְּרָא מִלְּתָא: י אמַתָּר לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ, (מא) שְׁמֹר לִי פֵּרוֹת שֶׁבְּתְחוּמְךָ וַאֲנִי אֶשְׁמֹר פֵּרוֹתֶיךָ שֶׁבְּתְחוּמִי: יא בהָשׁוֹאֵל דָּבָר מֵחֲבֵרוֹ, לֹא יֹאמַר לוֹ הַלְוֵנִי, דִּמְשַׁמַע (מב) * לִזְמַן מֻרְבֶּה (מג) וְאֵיפָא לְמֵחַשׁ (יד) שֶׁמָּא יִכְתֹּב, * אֶלָּא יֹאמַר לוֹ הַשְׁאִילֵנִי, גוּבִלְשׁוֹן לַעַ"ז שֶׁאֵין חִלּוּק בֵּין הַלְוָאָה לְהַשְׁאָלָה, צָרִיךְ שֶׁיֹּאמַר (טו) (מד) תֵּן לִי. הַגָּה: וּכְשֶׁלּוֹה בְּשַׁבָּת וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהֶאֱמִינוֹ, (מה) יַנִּיחַ מַשְׁכּוֹן אֶצְלוֹ, אֲבָל לֹא יֹאמַר לוֹ הַיְלֵךְ מַשְׁכוֹן, דְּהָוֵי כְּעֵבְדָּא דְּחֹל *)(בית יוסף (ד"ה ושואל) בשם ארחות חיים (הלכות שבת אות קפט)). כְּשֵׁם שֶׁאֵין לוֹוִין בְּשַׁבָּת, (מו) כָּךְ אֵין פּוֹרְעִין בְּשַׁבָּת ((אשר"י סימן קט"ו) [שו"ת הריב"ש סי' קנו]): יב דְּזִמַּן אוֹרְחִים וְהִכִּין לָהֶם מִינֵי מְגָדִים, וְכָתַב בִּכְתָב כַּמָּה זְמַן וְכַמָּה מְגָדִים הֵכִין לָהֶם, (מז) אָסוּר (טו) [טז] לִקְרוֹתוֹ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

סָעִיף קָטָן א', וּבְסִימָן ש"ו סָעִיף קָטָן י"ט. עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף קָטָן כ"ה:

יב [טז] לִקְרוֹתוֹ. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בְּשו"ת שִׁבּוּלֵי הַלֶּקֶט ג' סִימָן כ"א שֶׁכָּתַב שֶׁעַל פִּי יְשׁוּב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק טז) לְמֵנְהָג, אֵין מְקֹשָׁב מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין כֵּן גַּם בִּסְעוּדַת הָרִאשׁוֹן, וְגַם קָשֶׁה מִשַּׁבָּת דַּף קמ"ט ע"א כו', וּמִסֵּיק דְּבָעֵל הַבַּיִת אָסוּר לִקְרוֹת הָרֹאשִׁים מִתּוֹךְ הַכְּתָב אֲפִלּוּ לִדְבָר מִצְוָה, כֵּיוָן שֶׁאֶפְשָׁר בְּלֹא זֶה, וְכֵן כָּתַב בְּחֻשְׁבַּת הַבַּ"ח (שנות) סִימָן קכ"ד. וְהַמְּנְהָג שֶׁהַשַּׁמָּשׁ קוֹרֵא מִתּוֹךְ הַכְּתָב, דְּעַל הַשַּׁמָּשׁ מֻעְתָּר לֹא גָּזְרוּ אֲפִלּוּ לִדְבָר הַרְשׁוּת, שֶׁיֵּשׁ

בַּאֵר הֵיטֵב

ט. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב) וְט"ז (סק"ח). וּפִשְׁיטָא דְּאֲפִלּוּ דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הֶתֵּר בְּשַׁבָּת, אָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לַעֲשׂוֹתוֹ בְּשַׁבָּת, עַיֵּן סִימָן שכ"ה סָעִיף ח' וְסָעִיף י' דַּאֲפִלּוּ בְּדָיֵעֲבַד אָסוּר, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (שם): **ט** (יג) דְּמִנְכְּרָא. נִרְאֶה לִי פָּשׁוּט דְּמֻתָּר לְהַחְשִׁיךְ כְּדֵי לֵילֵךְ בַּלַּיְלָה, וְדו"ק: **יא** (יד) שֶׁמָּא יִכְתֹּב. וּבְמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁסְּתָם הַלְוָאָה אֵינָהּ שְׁלֹשִׁים יוֹם רַק רַשַּׁאי לִתְבֹּעַ לְאַלְתַּר כְּמוֹ בִּמְדִינָתֵנוּ, רַשַּׁאי לוֹמַר הַלְוֵנִי. וּמִשְּׁמַע בַּגְּמָרָא (קמח.) דְּוַקָא יַיִן וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ שֶׁהוּא צָרִךְ שַׁבָּת, אֲבָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ צָרִךְ שַׁבָּת אָסוּר לְהַנּוֹתוֹ מִשְׁכּוֹן. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש"ו סָעִיף קָטָן ו':

(טו) תֵּן לִי. וּמֻתָּר גַּם כֵּן לִסַּיֵּם וְאַתֵּן לְךָ, ט"ז (סק"ט): מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טז) מַתִּירִין. וְהַצַּיְּ"ן שֶׁמְּשַׁלְּחִין אַחַר הַשָּׂכָר וְהַיַּיִן, בֵּין שְׁעוֹשִׂין מִן הַכְּתָב וּבֵין שֶׁל אֲבָר אָסוּר. בְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י סק"ח), וְט"ז (ס"ק יא) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טז) מַתִּירִין. וְהַצַּיְּ"ן שֶׁמְּשַׁלְּחִין אַחַר הַשָּׂכָר וְהַיַּיִן, בֵּין שְׁעוֹשִׂין מִן הַכְּתָב וּבֵין שֶׁל אֲבָר אָסוּר. בְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה:

בַּאוּר הֲלָכָה

יא * לִזְמַן מֻרְבֶּה. עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) שֶׁכָּתַב דִּבְמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מב), וְקָצַת קָשֶׁה דְּהָא הַגְּמָרָא (קמח.) מַקְשֶׁה דִּבְשַׁאֲלָה נַמִּי הָיָה לָנוּ לֶאֱסֹר, דְּלֹא קָפִיד הַמַּלְוֶה עַל"ה וְאָתֵי לְמִכְתַּב, וּמְשַׁנֵּי דְּהָכָא הוּא בְּמֵאי דְּמַצְרְכִינַן לַהּ לוֹמַר הַשְׁאִילֵנִי דַּוְקָא, וְאִם כֵּן הָכָא לֹא שַׁיָּךְ זֶה, וּכְמוֹ בְּלָשׁוֹן לַעַ שֶׁאָסְרוּ מִשּׁוּם זֶה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א:

*** אֲבָל יֹאמַר לוֹ הַשְׁאִילֵנִי. עַיֵּן בְּסִדְרֵי מְגָדִים (א"א ס"ק יד) שְׁמִסְתַּפֵּק אִם אוֹמֵר לוֹ הַשְׁאִילֵנִי לִזְמַן מֻרְבֶּה, אִם מֻתָּר:**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בֵּינוֹ לִבֵּין עַצְמוֹ מִקְרֵי דִּבּוּר חֹל וְאָסוּר, וְכֵנ"ל בְּרֵישׁ הַסִּימָן:

(לז) שֶׁאֲפִלּוּ הַיּוֹם וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, נִמְצָא שֶׁעָצָם הַשְּׁמִירָה הֲרֵי מְלָאכָה הַמֻּתֶּרֶת בְּשַׁבָּת וּמַחְשִׁיךְ בְּשָׁבִיל דָּבָר הַמֻּתָּר, (מ) וּמַה שֶּׁהוּא חוּץ לְתְחוּם, הֲלֹא הָיָה יָכוֹל לֵילֵךְ עַל יְדֵי בֵּרָנְנִין אִם הָיָה לוֹ, וְכֵנ"ל: **(לח) אַף לַהֲבִיאָם.** הֵינוּ (מפ) אֲפִלּוּ אִם הֵם מְחֻבָּרִים וְצָרִיךְ לְתָלְשָׁם מִבָּעֶרֶב, (מכ) כֵּיוָן שֶׁעִקַּר כַּוָּנָתוֹ בַּהַחְשָׁכָה הָיָה בְּתְחִלָּה רַק בִּשְׁבִיל הַשְּׁמִירָה: **ט (לט) לִתְלֹשׁ פֵּרוֹת וְכוּ'.** וּמַיְרֵי שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד אֵצֶל הַגִּנָּה, דְּאִי לָאו הָכִי, הֲרֵי מְנַכֵּר מִלְּתָא עַל יְדֵי עֲמִידָתוֹ שָׁרוּצֶה לַעֲשׂוֹת בָּהּ אֵיזֶה דָּבָר בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ש"ו סָעִיף א', עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן א': **(מ) מִשּׁוּם דְּמִנְכְּרָא מִלְּתָא.** אֲבָל בְּתוֹךְ הַתְּחוּם לֹא מִנְכְּרָא מִלְּתָא עַל מָה הוּא מַחְשִׁיךְ. וְלֹא דָּמֵי לְמָה שֶׁכָּתוּב סִימָן ש"ו סָעִיף א' דְּאָסוּר לְעַיֵּן בְּנֵכָסָיו, כְּגוֹן לֵילֵךְ בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ וְכַדּוֹמֶה לָזֶה לִרְאוֹת מַה צָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת לָמָחָר, וַאֲפִלּוּ אִם הִיא בְּתוֹךְ הַתְּחוּם אָסוּר שָׁם, (מג) דְּהָתָם מִנְכְּרָא מִלְּתָא בְּכָל גַּוְנָא שֶׁהוּא מְחֻשָּׁב לַעֲשׂוֹת בָּהּ אֵיזֶה פְּעֻלָּה, כְּגוֹן שֶׁהוּא סָמוּךְ לִזְמַן חֲרִישָׁה אוֹ לִזְמַן קְצִירָה אוֹ לִזְמַן נְכוּשׁ הַשָּׂדֶה וְכַדּוֹמֶה, וְזֶה אָסוּר (מד) מִשּׁוּם 'מִמְצוֹא חֶפְצְךָ', וְלָכֵן אָסְרוּ גַּם כֵּן בְּגִנָּה (עירובין לט.). לְטַיֵּל עַל פֶּתַח הַמְּדִינָה כְּדֵי לָצֵאת מִשְּׁחִשְׁכָה לַמֶּרְחָץ הַסָּמוּךְ לָהּ [שֶׁהָיָה מְנֻהָגָם לְהַעֲמִיד הַמֶּרְחָץ אֵצֶל שַׁעַר הָעִיר בְּסוֹפָהּ], הַכֹּל מִטַּעַם זֶה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ לֹא מִנְכְּרָא מִלְּתָא (מה) אֶלָּא כְּשֶׁמַּחְשִׁיךְ בְּסוֹף הַתְּחוּם, שָׁאז נִרְאֶה שֶׁמַּחְשִׁיךְ כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אַחַר כָּךְ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת דָּבָר שֶׁהָיָה אָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּשַׁבָּת. (מו) וּמִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא כְּשֶׁכַּוָּנָתוֹ בָּאֱמֶת לָזֶה, אֲבָל אִם כַּוָּנָתוֹ לְהַחְשִׁיךְ כְּדֵי לֵילֵךְ אַחַר כָּךְ בַּלַּיְלָה מֻתָּר, דְּעָצָם הַהֲלִיכָה אֵינוֹ דָּבָר אִסּוּר, כִּדְלַעֵיל בְּסָעִיף ח': י (מא) שְׁמֹר לִי. הֵינוּ אֲפִלּוּ הַיּוֹם, (מז) וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא נַיְמָא דְּהָוֵי כְּמוֹ שֶׁשּׁוֹטְרוֹ: **יא (מב) לִזְמַן מֻרְבֶּה.** דְּסְתָם הַלְוָאָה שְׁלֹשִׁים יוֹם, וְיֵשׁ לַחֹשׁ שֶׁמָּא יִכְתֹּב הַמַּלְוֶה הַלְוָאָתוֹ לִזְמַן, (מפ) אֲבָל שְׁאָלָה דְּמַשְׁמַע לְאַלְתַּר אֵין חֲשָׁשׁ שֶׁמָּא יִכְתֹּב. וּבְמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין שֶׁסְּתָם הַלְוָאָה רַשַּׁאי לִתְבֹּעַ לְאַלְתַּר, כְּמוֹ שֶׁנּוֹהֲגִין בְּמְדִינָתֵנוּ, רַשַּׁאי לוֹמַר הַלְוֵנִי [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד)]. א]וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה (ד"ה לזמן) שֶׁאֵין זֶה בָּרוּר: **(מג) וְאֵיפָא לְמֵחַשׁ וְכוּ'.** כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יד) בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (קמח. ד"ה אמר), דְּבִלְשׁוֹן הַלְוָאָה לֹא מְהֲנֵי אֲפִלּוּ אִם מַתְנֶה עִמּוֹ שֶׁמְּלַוֵּהוּ רַק לִזְמַן מֻעָט, דְּלֹא פְּלוֹג רַבָּנָן. עוֹד כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים (שם), דַּאֲפִלּוּ אִם לָוָה סְפָרִים שֶׁהוּא דְּבַר מְצוָה, גַּם כֵּן לֹא יֹאמַר לְשׁוֹן הַלְוָאָה: **(מד) תֵּן לִי.** וּמֻתָּר (מט) גַּם כֵּן לִסַּיֵּם וְאַחֲזֹר וְאֶתֵּן לְךָ: **(מה) יַנִּיחַ מַשְׁכּוֹן אֶצְלוֹ.** וְדַוְקָא יַיִן וְשֶׁמֶן וְדָבָר שֶׁהוּא צָרִךְ שַׁבָּת, (נ) אֲבָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ צָרִךְ שַׁבָּת, אָסוּר לְהַנִּיחַ עָלָיו מַשְׁכּוֹן: **(מו) כָּךְ אֵין פּוֹרְעִין.** הֵינוּ אֲפִלּוּ אִם לָוָה מִמְּנוּי כְּדֵי יַיִן וְשֶׁמֶן לִזְמַן מֻרְבֶּה, אָסוּר לְפָרְעָם בְּשַׁבָּת, דִּכְשֶׁם שֶׁבְּהַלְוָאָה גָּזְרִינַן שֶׁמָּא יִכְתֹּב, (נא) כָּךְ בְּפַרְעוֹן גָּזְרִינַן שֶׁמָּא יִמְחַק הַחוֹב מִן הַפִּנְקָס. (נב) וְהַתּוֹסָפוֹת (ב"מ עה. ד"ה ומשום לוויץ) כָּתְבוּ, דְּאִם אוֹמֵר בְּלָשׁוֹן חֲזָרָה וְלֹא בְּלָשׁוֹן פְּרִיעָה מֻתָּר, דְּאֵית לַהּ הֶכְרַע, וְלֹא אַתְיָא דָּבָר זֶה לִידֵי מְחִיקָה. וְכָל זֶה דַּוְקָא שֶׁהוּא דָּבָר שֶׁאֵינוֹ צָרִךְ שַׁבָּת, אֲבָל בְּלָאו הָכִי אָסוּר בְּכָל לָשׁוֹן [אַחֲרוֹנִים]: **יב (מז) אָסוּר לִקְרוֹתוֹ.** בַּגְּמָרָא (קמט.) אֵיתָא שְׁנֵי טְעָמִים, אֶחָד שֶׁמָּא יִמְחַק מִן הָאוֹרְחִין וּמִן הַמְּגָדִים, דְּהֵינוּ שֶׁלִּפְעָמִים רוֹאֶה שֶׁלֹּא הֵכִין לָהֶם כָּל צָרְכָּם, וּמִתְחָרֵט שֶׁזִּמַּן אוֹרְחִים יוֹתֵר מִן הָרָאוּי, וּמוֹחֵק מִן הַכְּתָב כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקָּרֵאם עַל מְקוֹמוֹ. וְגַם לְרִינָה הַלֹּא גַּם הַמַּגֵּן אַבְרָהָם מוֹדֶה דְּאָסוּר, וּכְמוֹ דְּאִיתָא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מ) בַּ"ח (ס"ג): (מא) כֵּן מוֹכִיחַ מֵהַגְּמָרָא (קנ"ו): (מב) רַשַּׁ"י (שם ע"א ד"ה ומביא): **ט** (מג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג) בְּשֵׁם הַפּוֹסְקִים: (מד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם רַשַּׁ"י (עירובין לט. ד"ה חטרא), דְּיֵשׁ בָּזֶה עֵצָה אִסּוּר וְלֹא מִשְּׁעַם חֲשָׁדָא לְבַד: (מה) אַף שֶׁהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (שם) הַקְשָׁה עַל זֶה מֵעֵרוּבִין, דְּמוּכָח שָׁם דַּאֲפִלּוּ בְּסוֹף הַתְּחוּם לֹא מִנְכְּרָא מִלְּתָא, כְּבָר תֵּרְצוּ הָאַלְיָה רַבָּה (סי' שו' סק"ב) וְהַתּוֹסָפוֹת שַׁבָּת (ס"ק כד) וְגַם הַחֲמַד מֹשֶׁה (סק"ב) דְּלֹא דְּמֵי לְשָׁם, וְהָעֲמִידוּ דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ עַל מְקוֹמוֹ. וְגַם לְרִינָה הַלֹּא גַּם הַמַּגֵּן אַבְרָהָם מוֹדֶה דְּאָסוּר, וּכְמוֹ דְּאִיתָא בְּהַדְיָא בְּגְּמָרָא (שכת קנ:), אֶלָּא דְּמַחְלְקִים בְּטַעַם הַדָּבָר: (מו) בְּאֵר הֵיטֵב (ס"ק יג) וּפְשׁוּטוֹ. וְאַף דִּבְרֵבְנוּ יְרוּחִם נְתִיב י"ב חֵלֶק כ' בְּתְחִלָּתוֹ מַשְׁמַע לְכְאוֹרָה הֶפֶךְ זֶה, שָׁם הוּא טַעוּת סוֹפֵר כִּדְמוּכָח לְהַמְעַיֵּן שָׁם: י (מז) אַף דִּבְעַלְמָא קָיְמָא לַן שְׁמֹר לִי וְאֶשְׁמֹר לְךָ שׁוֹמֵר שָׂכָר: **יא** (מח) רַשַּׁ"י (קמח. ד"ה הלויני) וְהָרַי"ף (סנ. וְהָרִא"ש (פכ"ג סי' א), וְכֵן נִפְסַק בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט (סי' שו' סק"ב) וְהַתּוֹסָפוֹת שַׁבָּת (סי' עג ס"א): (מט) ט"ז (סק"ט) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (נ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (נא) תּוֹסָפַת שַׁבָּת (ס"ק כט):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סי"ט) מתיר לומר הלויני במקום שנוהגים שסתם הלואה יכול לתבעו לאלתר.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah